

Každé roční období má něco do sebe a stojí za to navštívit určité hezké místo jak v létě, tak v zimě, protože obojí má svoje kouzlo. My jsme se vydali koncem minulého roku do Českých Budějovic a Hluboké nad Vltavou. Počasí nám přálo, modrá obloha a bílý sníh, který se třpytil na slunci, byly ideální kulisou pro krásné fotky.

Historické jádro jihočeské metropole, zvláště při večerním osvětlení, je opravdu pohádkové. Skoro na každém kroku narážíme na nějakou kulturní památku. Ono se ani není čemu divit, protože historie Českých Budějovic se datuje od roku 1265, kdy je založil Přemysl Otakar II. Po několik příštích století město zažilo mnoho vojenských nájezdů, především rodu Rožmberků. V třicátých letech 17. století se během bojů ve středních a severních Čechách staly na chvíli i hlavním městem a z Prahy sem byly přesunuty i některé úřady. V letech 1634–1635 zde byly dokonce umístěny korunovační klenoty. O sedm let později zde vypukl požár a dvě třetiny města lehly popelem. O sto let později stálo město ve středu první a druhé slezské války a bylo dokonce obsazeno Prusy. Ani ve 20. století se válka městu nevyhnula a v březnu 1945 nálety amerického letectva město značně poškodily.

Malebná procházka

My začínáme naši procházku na náměstí Přemysla Otakara II., což je jedno z největších náměstí v Evropě. V době našeho pobytu zde stálo mnoho dřevěných kiosků nabízejících svačák či punč, což udrželo místní občany venku do pozdních večerních hodin. Uprostřed náměstí stojí barokní Samsonova kašna, která ve svých počátcích zásobovala město vodou z Vltavy. Několik kroků od něj najdeme tzv. bludný kámen, což je pozůstatek původní zádlabny. Největším objektem náměstí je barokní radnice, postavená v letech 1727–1730.

Opouštíme náměstí a po pár krocích přicházíme k bývalému kostelu sv. Anny s kapucínským klášteřem. Ten byl založen v roce 1614 královnou Annou a stavba trvala až do roku 1621. Nedaleko odsud obdivujeme renesanční sgrafiti na Kneisslově domě, které byly vytvořeny již v roce 1557. Přímo naproti němu stojí barokní kaple Smrtných úzkostí Páně.

Přehlédnout se nedá ani Černá věž, což je charakteristická dominanta města. Stavba započala v roce 1550 a celková výška dosahuje 72,25 m. Piaristické náměstí spolu s nedalekým klášteřem s chrámem Obětování Panny Marie tvoří při nočním osvětlení velmi malebnou scénérii.

Příjemně nás potěšilo, že při procházce narážíme na pamětní desku Jiřímu Maňákovi, letci RAF, a jeho otci Jaroslavu, místnímu průkopníkovi letectví. O několik minut dále nám srdce zaplesá, neboť narážíme hned vedle pošty na impozantní památník letcům RAF v podobě torza letounu Spitfire.

Hluboká

Druhý den nasedáme na vlak, který nás během několika minut dopraví do stanice Hluboká nad Vltavou. Po asi kilometrové cestě dorážíme k ZOO. Díky roční době jsou některé voliéry prázdné, ale jinak je celá scénérie kouzelná. Rozmrzáme a hlad ukojíme v příjemné restauraci uvnitř ZOO a pak podél rybníka míříme pěšky k asi 2 km vzdálenému, pohádkově vypadajícímu zámku Hluboká.

Tento gotický zámek postavil na místě raně gotické tvrze Vilém z Pernštejna koncem 15. století. Pozdější majitel Ferdinand I. Habsburský jej prodal roku 1562 pánům z Jindřichova Hradce, kteří jej přestavěli na renesanční zámek. V 17. století jej zakoupil zakladatel jihočeské větve rodu Schwarzenberků, Jan Adolf I. Počátkem 18. století byl zámek přestavěn v barokním slohu, aby jej v třicátých letech 19. století nechal Jan Adolf II. strhnout a postavit znovu v romantickém stylu. Práce trvaly dvacet let a vzorem byl anglický královský zámek Windsor.

My zámek obcházíme kolem dokola, Novogotická kaple s oltářem slouží často pro konání svateb, dnes je bohužel zavřená. Procházíme krásným anglickým parkem, vycházíme ven u hřbitova a jdeme zpátky do města.

Nedaleko centra nacházíme rodný dům Jana Kostohryze, příslušníka 311. čs. perutě, který zde má i pamětní desku. Příjemná tečka za pohodově stráveným dnem.

Jiří Maňák

* 16. 12. 1916 České Budějovice

† 29. 12. 1992 Praha

Jeho tatínek Jaroslav byl regionální průkopník letectví. V letech 1937–1938 vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě a nastoupil k 72. letce Leteckého pluku 6. Nejdříve létal jako navigátor, po mnichovské dohodě započal stíhací výcvik, který však přerušil v březnu 1939 a odešel přes Polsko do Francie. Vstoupil do cizinecké legie a začal se stíhacím výcvikem. Po pádu Francie utekl do Velké Británie. Stál u vzniku 310. čs. perutě a po dokončení výcviku byl zařazen k britské 601. peruti. Během prvního operačního turnusu zaznamenal dvě vítězství. Při druhém turnuse vystřídal nejdříve 81. peruť, poté 611. peruť, a nakonec 182. peruť, vyzbrojené letouny typu Typhoon. Dne 1. 5. 1943 byl jmenován velitelem 198. perutě. Byl jedním z tří Čechoslováků, kteří veleli britským perutím, kromě něj to byl ještě František Fajtl a Otto Smik. O tři měsíce později, 28. 8., byl sestřelen nad Holandskem a skončil v moři. Byl zajat u ostrova Walcheren. Prošel několika zajateckými tábory, mezi nimi známým Stalag Luft III, kde pomáhal při přípravách na Velkém útěku. Po válce pracoval jako zkušební pilot v Letňanech. V roce 1950 byl na základě vykonstruovaného obvinění zatčen, a přestože byl později propuštěn, již létat nesměl. V roce 1964 byl částečně rehabilitován a mohl se vrátit k létání na vnitrostátních a pak i mezinárodních linkách. Po normalizaci musel odejít do penze.

Jan Kostohryz, DSO

* 23. 8. 1911 Praha

† 25. 1. 1978 Praha

Do školy chodil v Hluboké nad Vltavou, na gymnáziu maturoval v Českých Budějovicích. Narukoval 1. 10. 1932 a 15. 9. 1933 nastoupil na Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě. Absolvoval i tříměsíční výcvik na Vojenském telegrafním učilišti v Turnově. Před okupací byl dislokován v Michalovicích, odkud byl 22. 3. 1939 repatriován, poté propuštěn z armády. Nejdříve pracoval jako úředník firmy Jawa v Praze, poté pracoval na Okresním úřadě v Kolíně. Dne 11. 2. 1940 ilegálně odešel za hranice a dostal se přes Slovensko a Maďarsko do Francie. Po útěku do Velké Británie se stal jedním ze zakládajících členů 311. čs. perutě. Svůj první turnus zahájil v osádce Jindřicha Breicetla, s níž absolvoval 32 náletů. V červenci 1941 nastoupil do pilotního výcviku a odjel do Kanady, kde absolvoval základní výcvik u 3. EFTS. Druhý turnus zahájil již jako kapitán letounu 13. 4. 1943. Létal s 311. perutí nad Biskajským zálivem, později i nad Atlantikem nebo u pobřeží Norska. Dne 1. 9. 1944 byl ustanoven posledním válečným velitelem 311. perutě. Po odlétání 75 náletů dostal jako jediný československý bombardovací letec vyznamenání DSO. Později pracoval na generálním štábu. Dne 13. 1. 1948 vstoupil do KSČ a pak pracoval na VVU jako starší učitel na katedře letectva.

Poté byl zatčen a obviněn z velezrady a vyzvědačství a v roce 1954 odsouzen k 16 letům vězení. Téměř sedm let strávil v uranových dolech v Jáchymově. Byl propuštěn na amnestii v roce 1960. Pracoval jako betonář, pak jako horník a topič. Kvůli vážným zdravotním potížím odešel do předčasného důchodu ve věku 57 let. Následkem arteriosklerózy přišel o obě nohy a zemřel ve věku 67 let.

Vítek Formánek a Eva Csölleová, foto Eva Csölleová

{phocagallery view=category|categoryid=183|limitstart=0|limitcount=0}